Model Question Paper
SANSKRIT – II YR

TIME: 3 HRS MARKS: 100

www.sakshieducation.com

I. **एकस्य** श्लोकस्य प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत। 8M

न गीतवाद्याभिरतिर्विलासव्यसनी भवेत्।
दैत्यानां श्रीवियोगोऽभूत् सत्यधर्मच्युतात्मनाम्॥

अथवा

धीरो भव सदा चित्ते निर्भयोऽस्मीति भावय।
भयं मृत्युर्भयं पापं नरको भयमेव च॥

II. गङ्गावतरणे रतस्य भगीरथस्य प्रयत्नं संग्रहेण लिखत। 6M

अथवा

पुष्पावचयार्थं वनमागतं भक्तं प्रति पुष्पाणि किमवदन् ?

III. बाणभट्टः अनाथपरिपालनकथां कथं वर्णितवान् ? 6M

अथवा

दधीचिः दानवीरः कथं अभवत्?

IV. **त्रयाणां** प्रश्नानां समाधानानि लिखत। 6M

1. आश्रमपदे रामसीतालक्ष्मणाः कथं स्थिताः ?
2. आत्मनः वनगमनविषये रामः भरतं किं अवदत्?
3. पितृसद्मगोचरः अपि शिवः कीदृशः?
4. वासुकिना गरुत्मान् किमिति अभिहितः?
5. पार्वती कथं तपः आचरति ?
6. गरुडेन कः त्वं इति पृष्टः जीमूतवाहनः किमवदत् ?

V. **द्वयोः** ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत। 6M

1. सगरस्यात्मजाः सर्वे मत्तः सलिलमाप्नुयुः।
2. किमिवान्यत् कलिरेक एव धन्यः।
3. नृणां हि नीतिः क्व नु।
4. अवदत् माङ्गलिकं गलेऽस्ति ते।

VI. **द्वयोः** ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत। 6M

1. अनाथपरिपालनं अस्मद्विधानां धर्मः।
2. भो भो मा भैष्ट भद्राः।
3. मन्ये इदं मम परमं सौभाग्यम्।
4. मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः।

VII. **त्रयाणां** प्रश्नानां समाधानानि लिखत। 6M

1. कस्याः पतनं पृथिवी न सहिष्यति ?
2. पाण्ड्यराजः खड्गं कथं प्राप्तवान् ?
3. कैः प्रीतिसङ्गतिं न कुर्यात् ?
4. कानि यत्नतः गोप्यानि ?
5. विश्वामित्रः हरिश्चन्द्राय किं ददे इति अवदत् ?
6. अयं पुष्पविलापः इति पाठः कस्य कवेः ग्रन्थस्य अनुवादः ?

VIII. **त्रयाणां** प्रश्नानां समाधानानि लिखत। 6M

1. बाणभट्टेन विरचितं काव्यद्वयं किम् ?
2. एकस्मिन् दिने कृष्णः कान् ददर्श ?
3. नरेन्द्रः श्रीरामकृष्णं किमिति अपृच्छत् ?
4. विष्णोः वचनं श्रुत्वा इन्द्रः किं अवदत् ?
5. कदा चूडाला जटाश्मश्रुवेषं विमुच्य राज्ञः सम्मुखं अतिष्ठत् ?
6. वीरः कः ? सः किमर्थं भूमण्डले निवसति ?

www.sakshieducation.com

IX. **एकेन वाक्येन समाधानं दत्त।** 5M

1. का जह्नुसुता इति प्रोच्यते ?
2. मधुराराजः कीदृशः ?
3. सत्यविजयः इत्ययं पाठः केन विरचितः ?
4. किं मृत्युः उच्यते ?
5. कस्य पूजा विफला भवति ?

www.sakshieducation.com

X. **एकेन वाक्येन समाधानं दत्त।** 5M

1. शुकस्य नाम किम् ?
2. कृष्णाय गोविन्दः इति बिरुदं केन दत्तम् ?
3. वीरः राज्ञः कण्ठे कीदृशीं दिव्यमालां समर्पितवान् ?
4. उज्जयिन्याः राजा कः ?
5. पूर्णाहुतिकाले यज्ञकुण्डात् कः असुरः निर्गतः ?

XI. 5M

अस्ति कस्मिंश्चित् वने चतुरको नाम जम्बुकः। तेन कदाचिदरण्ये स्वयं मृतः गजः समासादितः। अथ तुष्टः स तस्य समन्तात् भ्रमति स्म। परं कठिनां तस्य त्वचं दन्तैः भेत्तुं न शशाक। अत्रान्तरे कोऽपि सिंहः तत्र आजगाम। तं दृष्ट्वा वञ्चकः चतुरकः साष्टाङ्गपातं प्रणिपत्य प्रोवाच – स्वामिन्! भवत्पादसेवकोऽहं भवदर्थे गजमिमं रक्षामि। तदयं भक्ष्यतां स्वामिना इति। सिंहः प्राह – जम्बुक! नाहमन्यहतं सत्वं भक्षयामि। तदेव ते मया प्रसादीकृतम्। अतः त्वमेव भक्षय इति। तत् श्रुत्वा जम्बुकः सानन्दमाह – युक्तमेव स्वामिनो मृगेन्द्रस्य इति। अथ सिंहः गतः।

प्रश्नाः

1. जम्बुकस्य नाम किम् ?
2. जम्बुकेन अरण्ये कः समासादितः ?
3. तस्य त्वक् कथमस्ति ?
4. तत्र कः आजगाम ?
5. सिंहः जम्बुकं प्रति किमाह ?

XII. नामनिर्देशपूर्वकं **त्रीणि** सन्धत्त। 6M

1. मनस् + चलति
2. रामस् + षष्ठः
3. अच् + आदिः
4. जगत् + नाथः
5. गुरुः + जयति
6. रामः + करोति

XIII. नामनिर्देशपूर्वकं **त्रीन्** विघटयत। 6M

1. अरीञ्जयति
2. आकृष्टः
3. सुबन्तम्
4. तन्नाम
5. प्रथमोऽध्यायः
6. बालः खादति

XIV. **द्वयोः** शब्दयोः सम्पूर्णतया नामनिर्देशपूर्वकं रूपाणि लिखत। 12M

1. जलमुच्
2. सम्पदा
3. मनस्
4. यद्(नपुं)

XV. **चतुर्णां** समासानां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत। 6M

1. यथाशक्ति
2. सप्तरात्रम्
3. विशालाक्षी
4. पितरौ
5. नखभिन्नः
6. पुरुषसिंहः

XVI. **पञ्चानां** वाक्यशुद्धीकरणं कुरुत। 5M

1. ग्रन्थालये पुस्तकं सन्ति।
2. युवकः क्रीडाङ्गने क्रीडन्ति।
3. यूयं जलं पास्यथ।
4. आवां लेखान् अलिखाम।
5. त्वं कार्यालये तिष्ठथः।

****

www.sakshieducation.com